

മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് ഒരു പൂന്താലോചന മാലിന്യസംസ്കാരത്തിന് ഒരു മറുപടി

ലാലൂർ ഇലിന്റെ പ്രശ്നത്തിന്
പരിഹാരവുമായി
ലാലൂർ മാതൃകാ പദ്ധതി
(Laloor Model Project-LAMP)
നടപ്പിലാക്കാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ
തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.
പതിറാണുകളായി നശിച്ചിരിഞ്ഞു
പേരിയ ഒരു ഗ്രാമത്തിന്
ഇന്ത്യൻ
ശാപദ്ധേകഷം കിട്ടുമോ?
ലാലൂർ സമരനേതാവ്
എ.കെ. വാസു
സംസാരിക്കുന്നു.

ലാലൂർ മോഡൽ പ്രോജക്ട് സമരപ്രവർത്തകർക്ക് സ്വീകാര്യമാണോ? പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എന്തെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടക്കാൻ പോകുന്നത്?

ലാലൂർ മോഡൽ പ്രോജക്ട് ശരിയായ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ ഫലമുണ്ടാകും. പദ്ധതിയുടെ ആദ്യാദ്ധ്യാത്മക ലാലൂരിലെ മാലിന്യമല നീക്കാനുള്ള പരിപാടികളാണ് ആദ്യം നടത്തുന്നത്. മാലിന്യങ്ങൾ അതിച്ചു മൾ്ല് വേർത്തി രിക്കും. കരികൾ കൂറികളിലെ വലിയ കുഴികൾ നികത്തിയെടുക്കാനായാണ് ഈ മൾ്ല് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കാർഷികമേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന നശസറി കർക്കും ഈ മൾ്ല് വിതരണം ചെയ്യും. കുണ്ടുകാട് പ്രദേശത്ത് ഫോറസ്റ്റ് റെസ്റ്റേരിയം കൂടി മൾ്ല് നിറയ്ക്കുന്നതിനായി കണ്ണേത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതിന് സമീപമുള്ള ഒരു സ്വകാര്യവ്യക്തിയുടെ കൂറിയില്ലും മൾ്ല് നിറയ്ക്കും. ലാലൂരിലെ മൾ്ല് മതിയാകില്ല ആ കൂറികൾ നിറയ്ക്കാൻ. അതെൽക്കൂം വലിയ കുഴികളാണവിടെയുള്ളത്. പത്തിയുർ ഗോപിനാഥിനോടൊപ്പം താനും ആ സമയങ്ങൾ സന്ദർഭിച്ച വിലയിരുത്തിയിരുന്നു. മുന്നു കൊല്ലമാണ് ലാലൂരിലെ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനായി ഇപ്പോൾ കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി വികേരിക്കുത്തമായി മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള കുടുതൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ണേതിയിട്ടുണ്ട്. പനംകുറ്റിച്ചിറ, ശക്തൻമാർക്കർ, കോലോത്തുംപാടം, ലാലൂർ, മാടക്കത്തറ, വിയുർ ജയിൽ എന്നി സമാജങ്ങളാണ് പ്രദേശിക സംസ്കരണക്കേന്ദ്രങ്ങളായി കണ്ണേതിയിരിക്കുന്നത്.

ലാലൂർ മോഡൽ പ്രോജക്ടിനെ ലാലൂർ സമരം മുന്നോട്ട് വച്ചിരുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി എങ്ങിനെയാണ് വിലയിരുത്തുന്നത്? സമരത്തിന്റെ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയായി ഈ പദ്ധതിയെ കണക്കാക്കുമോ?

സമരത്തിന്റെ പല ഘട്ടങ്ങളിലും ലാലൂർ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഒരു

പാട് പദ്ധതികൾ അധികൃതർ മുന്നോട്ട് വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ പദ്ധതികളാനും ശരിയായ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ രേണ്ടായികാരികൾക്കേക്കാ ഉദ്യോഗ സ്ഥാനാർക്കേക്കാ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവരുടെ കഴിവില്ലായ്മയും ഇച്ചാശക്തിയുടെ കുറവുമാണ് അതൊന്നും നടക്കാതെ പോകാൻ കാരണം. 1997 -ൽ ആരംഭിച്ച സമരം 2001-ൽ അവസാനിപ്പിക്കുവേം്പോൾ ജൈവവള്ള നിർമ്മാണമെന്ന പദ്ധതിയാണ് മുന്നോട്ട് വച്ചിരുന്നത്. ജൈവവള്ള നിർമ്മാണ ഫൂൾഡ് ഉപകാരപ്രദമാക്കുമെന്ന് സമരസമിതി പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണം എങ്ങിനെയാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. അലക്ഷ്യമായി മാലിന്യങ്ങൾ ലാലുർത്തി നികേഷപിക്കുന്നതിന് കുറവുണ്ടാകുമെന്നാണ് ഞങ്ങൾ കരുതിയത്. എന്നാൽ ജൈവവള്ള നിർമ്മാണ ഫൂൾഡ് പൂർണ്ണപരാജയമായിരുന്നു. പ്രാദേശികമായി മാലിന്യങ്ങൾ തരംതിരക്കാനുള്ള സംവിധാനം അനുണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളും ഒരു മിച്ച് അവിയൽ രൂപത്തിലായിരുന്നു ലാലുർത്തി എത്തിയിരുന്നത്. അതൊരിക്കലും വള്ളമാക്കിമാറ്റാൻ പറ്റിയില്ല. ജൈവവള്ള നിർമ്മാണ ഫൂൾഡിന്റെ പരാജയത്തിന് പ്രധാന കാരണം അതായിരുന്നു.

എന്നാൽ മാലിന്യങ്ങൾ തരംതിരക്കണമെന്ന കാര്യം ആതിയ പദ്ധതികൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. കോർപ്പറേഷൻ്റെ 55 വീടുകളിൽ നിന്നുതന്നെ ഇതിന്റെ ബോധവത്കരണം ആരംഭിക്കുന്നുണ്ട്. വീടുകളിൽ സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്ന ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ അവിടെതന്നെ സംസ്കരിക്കണം. അവർക്ക് സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയാതെവെ വേർത്തിയിച്ച് പ്രാദേശിക സംഭരണ ശാലകളിൽ എത്തിക്കുന്നു. എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളും ഒരുമിച്ച് കെട്ടി കൂടുന്നംബുദ്ധിയെ ഏൽപ്പിക്കുന്ന രീതി ഇല്ലാതെയാകും. നവബർ ഓന്നുമുതൽ അതിന്റെ ബോധവത്കരണ പരിപാടികൾ ആരംഭിക്കും. പ്രാദേശിക സംഭരണ ശാലകളിൽ നിന്നും ആർക്കേണ്ടിലോക്കാണ് ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകുന്നത്. അവിടെ വെച്ചാണ് അത് കമ്പോസ്റ്റുകൾ മാറ്റുന്നത്. ആ കമ്പോസ്റ്റ് കാർഷികമേഖലയ്ക്ക് വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനവും ഒരുക്കും. ലാലുർ മോധൻ പ്രോജക്ടിൽ എവിടെയും ദുരുത്തകളില്ല. വളരെ തുറന്നുതന്നെ കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

ലാലുർ സമരത്തെ തുടർന്ന് കോർപ്പറേഷൻ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി. മുഖ്യമന്ത്രി അതിൻ താൽപര്യമെടുത്തു. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും പദ്ധതിയോടുള്ള രാഷ്ട്രീയകാരുടെ ഒരു പൊതുസമീപനം എങ്ങിനെയാണ്? പ്രത്യേകിച്ചില്ല ലാലുർ സമരത്തിനോട് പ്രക്രൂഢിയാർധ്യം കാണിക്കാതിരുന്നവരാണ് മിക്കവരും?

ലാലുർ മാതൃകാ പദ്ധതിയോട് രാഷ്ട്രീയകാരി താൽപര്യം കാണിക്കാത്തതിന്റെ മുഖ്യകാരണം അഴിമതിയാണ്. കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണം അഴിമതിക്കുള്ള ഒരുപാട് സാധ്യതകൾ അവർക്ക് നൽകിയിരുന്നു. മാലിന്യം നികേഷപിക്കുന്നതിന് മുന്ന് ലക്ഷം രൂപയാണ് കോർപ്പറേഷനിലെ ഭരണപ്രതിപക്ഷ പാർട്ടികൾക്ക് പുതിയ പദ്ധതിയോട് താൽപര്യമില്ലാത്തതിന് കാരണം.

ലാലുർ മാതൃകാ പദ്ധതിയോട് രാഷ്ട്രീയകാരി താൽപര്യം കാണിക്കാത്തതിന്റെ മുഖ്യകാരണം അഴിമതിയാണ്. കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണം അഴിമതിക്കുള്ള ഒരുപാട് സാധ്യതകൾ അവർക്ക് നൽകിയിരുന്നു. ലാലുർലേക്ക് മാലിന്യം നികേഷപിക്കുന്നതിന് മുന്ന് ലക്ഷം രൂപയാണ് കോർപ്പറേഷൻ വാടക ഇനത്തിൽ ചിലവാകിയിരുന്നത്. മാലിന്യസംസ്കരണ കരാറുകാരൻ, ലോറി കോൺട്രാക്ടർ, ആരോഗ്യവകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരാം ഒത്തുചേരുന്ന ഇതിൽ തിരിമൻ നടത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ വികേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണം വരുന്നതോടെ അഴിമതിക്കുള്ള സാധ്യതകൾ കൂടിയുണ്ട്. അതാണ് കോർപ്പറേഷനിലെ ഭരണപ്രതിപക്ഷ പാർട്ടികൾക്ക് പുതിയ പദ്ധതിയോട് താൽപര്യമില്ലാത്തതിന് കാരണം.

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഒരു മാതൃകാ പദ്ധതികൾ വഴിയൊരുക്കിയ ലാലുർ സമരസമിതികൾ പദ്ധതി നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇനി എത്തല്ലാമാണ് ചെയ്യാനുള്ളത്?

കേന്ദ്രീകൃതമാലിന്യസംസ്കരണം തെറ്റാണെന്ന് പൊതുസമുഹത്തെയും ഭരണസംബന്ധിയായും ബോധ്യ

ലാലുർ പദ്ധതി

ദേശീയശ്രദ്ധ നേട്ടോ: മേയർ ബിന്ദു

കാലങ്ങളായി അവഗണിക്കപ്പെട്ടു കിടന്നിരുന്ന ലാലുർ മാലിന്യസംസ്കരണ പദ്ധതി വിശദചർച്ചയ്ക്കു വിധേയമാകി നടപ്പാക്കാനുള്ള ആർജജവം കൊർപ്പരോഫറ്റ് കാട്ടി. മുൻ രേണസമിതികൾ തൊടാൻ മട്ടപ്പെട്ട പദ്ധതി ഏറ്റെ പ്രതിസന്ധികൾ താഴെ ചെയ്തു നടപ്പാക്കാനുള്ള വഴി തുറന്നു. ഒക്കോബർ രണ്ടുമുതൽ പദ്ധതിയുടെ സോധാധികാരി തുടങ്ങിയാണ്. കാർഷിക സർവകലാശാലയുമായി കരാറിലേർപ്പെട്ട പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് ഒന്നാം ഗധുവായി 94 ലക്ഷം രൂപ കൈമാറി. ലാലുർ പദ്ധതി അടിമാറ്റിക്കാൻ വിവിധ തലങ്ങളിൽ നിന്ന് സംഘടിത നീക്കമാണുണ്ടായത്. എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും നേരിട്ട് ഇപ്പോൾക്കാർ ലാലുർ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഉദ്ഘാടനം നടത്തി. ദേശീയശ്രദ്ധ നേട്ടോ പദ്ധതിയാകും ലാലുർ എന്ന് ഉറപ്പാണ്.

പ്പെടുത്താൻ ലാലുർ സമരസമിതിക്ക് കഴിഞ്ഞു. സർക്കാർ അത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇന്ത്യാണ് സമരസമിതിക്ക് നിർബന്ധായകമായ പക്ഷുള്ളത്. ഡോ. പത്രിയുർ ഗ്രോപിനാമിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകേണ്ടത് സമരസമിതിയുടെ ധാർമ്മികമായ കടമയാണ്. കൂടാതെ പദ്ധതിയുടെ മോണിറ്ററിനീർ കമ്മിറ്റിയിൽ സമരപ്രവർത്തകരെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുമുണ്ട്. ബോധവത്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് നിങ്ങൾക്ക് പ്രധാനമായും പിന്തുണ നൽകാൻ കഴിയുന്നത്. ജാഗ്രതാ സമിതിപോലെ പ്രവർത്തിപ്പ് കൂവിൽ മാലിന്യങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് കെട്ടി റോധിൽ തട്ടുന്ന പരിപാടി കൃത്യമായി തടയാൻ സമരസമിതി സഹായിക്കും.

വർഷങ്ങളുടെ സമരത്തെ തുടർന്നാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയെത്തുടർന്നു അനിശ്ചിത കാല സത്യാഗ്രഹം പദ്ധതിയെ അടിമാറ്റാനുള്ള ശ്രമങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കുകയും നടത്തിപ്പ് വേഗത്തിലാക്കുകയും ചെയ്തു. സത്യാഗ്രഹ ഹത്തിന് പിന്തുണ ലാലുർ പദ്ധതിയുണ്ടോ?

പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് കൂട്ടായ ഒരു സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്തമാണെന്ന് തിരിച്ചിരിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള പിന്തുണ സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. മുൻധാരണ പ്രകാരം ജൂൺ 15 -ന് പദ്ധതി തുടങ്ങേണ്ടതായിരുന്നു. മെയിൽ ഇങ്ങനെയും സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ തദ്ദേശ സംബന്ധം വകുപ്പ് ചിലമാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുകയും ചെയ്തു. കാർഷിക സർവകലാശാലയ്ക്ക് പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് ആവശ്യമായ തുക കൈമാറുന്നതിൽ കൊർപ്പരോഫറ്റ് താൽപര്യമെടുക്കുന്നില്ല. ഇത്തരം നീക്കങ്ങളുണ്ടായപ്പോൾ പദ്ധതി അടിമാറ്റപ്പെടുമോ എന്ന് നിങ്ങൾ സംശയിച്ചു. അതിനെ തുടർന്നാണ് സത്യാഗ്രഹ സമരത്തിലേക്ക് നീങ്ങിയത്. എന്നാൽ ലാലുർ സമരത്തെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ നിർണ്ണായകമായിരുന്ന ഇത് സമയത്ത് വേണ്ടതെ പിന്തുണ സാമൂഹികപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നുമുണ്ടായില്ല.

ലാലുർ നിവാസികളുടെ പിന്തുണ സമരസമിതിക്ക് കിട്ടിയിരുന്നോ?

1988-ൽ ആദ്യമായി സമരം തുടങ്ങിയപ്പോൾ വലിയ ജനപിന്തുണയായിരുന്നു. എന്നാൽ സമരത്തിൽനിന്ന് ഭാഗമായി രേണുക്കുടം പലരെയും കേസിൽ കുടുക്കാൻ തുടങ്ങിയതോടൊപ്പം പ്രത്യേകിയ സമരത്തിലേക്കുള്ള ജനങ്ങളുടെ വരവ് കുറഞ്ഞത്. 1997ൽ വീണ്ടും സമരമാരം ഭിച്ചപ്പോഴും ജനപിന്തുണയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അപോഴേക്കും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ ഇടപെട്ട ജനങ്ങളെ പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഭരണ സംവിധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജനങ്ങൾ നടത്തുന്ന പല കാര്യങ്ങൾക്കും രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികൾ തടസ്സം നിൽക്കാൻ തുടങ്ങി. നേരിട്ട് ഭിഷണിപ്പെടുത്താൻപോലും ചില പാർട്ടികൾ ശ്രമിച്ചു. അങ്ങിനെന്നെയെല്ലാം ആളുകളുടെ വരവ് കുറഞ്ഞു. കക്ഷി രാഷ്ട്രീയത്തിന് അതിത്തമായി നിന്നവരാണ് പ്രത്യേകം സമരത്തിൽ പിന്തും തുടങ്ങി. ഭരണം പാർട്ടികൾ തുടങ്ങി. ലാലുർ പദ്ധതി പ്രശ്നം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ബോധവുമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ യാർമ്മികമായ പിന്തുണ തദ്ദേശവാസികളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നും എപ്പോഴും ലഭിച്ചിരുന്നു.

കേരളത്തിലെവ്വാടും ലാലുരുകൾ ഉയർന്നുവരികയാണ്. അവർക്ക് പിന്തുണ?

കേന്ദ്രീകൃതമായി മാലിന്യം സംസ്കരിച്ചുള്ള കേരളത്തിലെ എല്ലാ സമലാജങ്ങളിലും ഇന്ന് ജനങ്ങൾ പ്രകേശാഭത്തിലാണ്. അവരുമായി തങ്ങൾ ബന്ധപ്പെടുന്നുണ്ട്. മാലിന്യപ്രശ്നം നേരിട്ടുന്നവരുടെ ഒരു കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുണ്ടാകും. കേരളത്തിലെ മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങൾ ഒരു പൊതുപ്രശ്നമായി അവതരിപ്പിക്കും.

ഒളി, പുല്ലശി പി.എ, തൃശ്ശൂർ

ജനകീയ സമരപ്പുസ്തകം

നീതിക്കും ജീവന്കും വേണ്ടി വിവിധ മേഖലകളിലും പ്രവേശാഭളിലും അനേക സമരങ്ങൾ നിരന്തരം നടക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം സമാഹരിച്ച പുസ്തകമാക്കുന്നു.

നിങ്ങളുടെ സമരത്തെക്കുറിച്ച് വിവരങ്ങൾ കൈമാറുക.

കേരളീയം, തൃശ്ശൂർ-21

**books
magazines
periodicals**

**ByWORD
BOOKS**

marva plaza, machingal lane,m.g. road, thrissur
Tel. : 0487 3256689,Mob : 9847764577